

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň JUDr. Petry Kamínkové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobkyně: **E. D.**, narozená dne X
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 30. 4. 2019, č. j. MSP-84/2019-ODSK-OTC/6

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 4. 2019, č. j. MSP-84/2019-ODSKOTC/6 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zastavil řízení o její žádosti o peněžitou pomoc podle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů (zákon o obětech trestných činů), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 45/2013 Sb.“).

Podání žalobkyně

2. Žalobkyně ve svých podáních uvedla, že se jako poškozená v trestním řízení domáhala náhrady škody způsobené panem B. M. s nezjištěnými komplici, kteří měli kompletně vykrást její dům a rozbít půdu a kůlnu. Žalobkyně se však svého nároku nedomohla a byla naopak Okresním soudem v Trutnově v řízení sp. zn. 17 T 75/2014 odsouzena za přečin krivého obvinění. K oprávněnosti svého nároku žalobkyně dále uvedla, že v důsledku trestného činu popsaného výše jí bylo ublíženo na zdraví – byla v šoku a v důsledku toho jí odumřel žlučník a musela podstoupit operaci, v čemž spatřuje těžkou újmu na zdraví. Zároveň došlo i ke snížení její lidské důstojnosti. To, že u žalobkyně pan B. M. kradl, je podle ní prokázáno, stejně jako to, že jedna ukradená věc jí byla vrácena policií a vázu a další věci pan M. prodal. Oznámení dalších odcizených věcí prováděla žalobkyně tak, jak je postupně zjistila. Ke svému odsouzení za přečin krivého obvinění žalobkyně uvedla, že byla odsouzena nespravedlivě a dvakrát marně žádala o obnovu řízení. Poučení, že může podat žádost o odškodnění a jakým způsobem tak má učinit, dostala žalobkyně v Liberci od státního zástupce. Ten jí také poskytl příslušné formuláře k vyplnění a odeslání, což by nečinil, pokud by nebyla v právu. Když se žalobkyně telefonicky informovala u žalovaného na odboru odškodnění, bylo jí řečeno, ať žádost pošle, a dále, že jí bude přidělen v jejím případě asistent, což se však nestalo a žalobkyni přišlo pouze zastavovací usnesení. V žádosti o odškodnění žalobkyně uvedla i spisové značky; pokud by si je žalovaný vyžádal a připojil uvedený spis, bylo by tam vše rozhodné uvedeno. Žalobkyně dodala, že nescetněkrát žádala o přidělení bezplatného advokáta z důvodu své nemoci a sociálního postavení s tělesným postižením, ale nebylo jí vyhověno.

Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Uvedl, že již z obsahu samotné podané žádosti (aniž by bylo nutné správním orgánem provádět jakékoli dokazování či šetření) bylo na první pohled zřejmé, že žalobkyně svou žádostí nesplňuje předpoklady pro přiznání peněžité pomoci. Na žalobkyni nebyl spáchán žádný trestný čin, v důsledku kterého by bylo žalobkyni ublíženo na zdraví či jí byla způsobena těžká újma na zdraví. Z žádosti nevyplývalo, že by byl na žalobkyni spáchán jakýkoliv trestný čin. Z žádosti naopak vyplývalo, že žalobkyně sama byla pravomocně odsouzena pro spáchání trestného činu krivého obvinění v řízení vedeném u Okresního soudu v Trutnově pod sp. zn. 17 T 75/2014.
4. Z žádosti dále vyplývalo, že k ukončení žalobkyní tvrzeného jednání pana M. došlo nejpozději v roce 2014. Žádost žalobkyně však byla doručena žalovanému až dne 21. 3. 2019, tedy více než 5 let poté. V § 30 odst. 2 zákona č. 45/2013 Sb. jsou stanoveny prekluzivní lhůty, a to dvouletá subjektivní lhůta (běžící ode dne, kdy se oběť dozvěděla o újmě způsobené trestným činem) a pětiletá objektivní lhůta (běžící ode dne spáchání trestného činu), jejichž běh je na sobě navzájem nezávislý, v níž musí být žádost u žalovaného podána (tj. doručena), aby jí bylo možné považovat za včasnou, neboť uplynutím této lhůty, resp. jedné z těchto lhůt, právo na poskytnutí peněžité pomoci ze zákona zaniká.
5. Dle žalovaného bylo jednoznačně patrné, že žádosti žalobkyně nelze vyhovět, neboť se jednalo o žádost zjevně právně nepřipustnou ve smyslu § 66 odst. 1 písm. b) zákona č.

500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Nepřípustnost byla patrná již ze samotné žádosti a nebylo třeba provádět žádné dokazování či zjišťovat další skutečnosti, které by na nepřípustnosti žádosti ničeho nezměnily. Na základě výše uvedeného žalovaný řízení o žádosti žalobkyně podle § 66 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 45 odst. 3 správního řádu zastavil.

Posouzení věci soudem

6. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Soud ve věci rozhodoval bez jednání, jelikož účastníci s tímto postupem vyslovili souhlas v intencích § 51 s. ř. s.
7. Soud vycházel z této právní úpravy v rozhodném znění:
 8. Podle § 2 odst. 2 zákona č. 45/2013 Sb., ve znění účinném do 27. 6. 2022, se „oběti rozumí fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil.“
 9. Podle § 24 odst. 1 zákona č. 45/2013 Sb., ve znění účinném do 27. 6. 2022, má právo na peněžitou pomoc „a) oběť, které bylo v důsledku trestného činu ublíženo na zdraví, b) oběť, které byla v důsledku trestného činu způsobena těžká újma na zdraví, c) osoba pozůstalá po oběti, která v důsledku trestného činu zemřela, byla-li rodičem, manželem, registrovaným partnerem, dítětem nebo sourozencem zemřelého a současně v době jeho smrti s ním žila v domácnosti, nebo osoba, které zemřelý poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu, nebo d) oběť trestného činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti a dítě, které je obětí trestného činu týrání svěřené osoby (§ 198 trestního zákoníku), kterým vznikla nemajetková újma.“
 10. Podle § 26 odst. 1 zákona č. 45/2013 Sb., ve znění účinném do 27. 6. 2022, se „peněžitá pomoc poskytne, jestliže pachatel trestného činu, kterým byla způsobena škoda na zdraví nebo nemajetková újma, byl uznán vinným nebo zproštěn obžaloby pro nepřičetnost. Podle odst. 2 téhož ustanovení „nejsou-li na základě výsledku šetření orgánů činných v trestním řízení důvodné pochybnosti o tom, že se stal trestný čin, v důsledku kterého byla oběti způsobena smrt, škoda na zdraví nebo nemajetková újma, peněžitá pomoc se poskytne také tehdy, jestliže a) byla věc odložena z důvodu podle § 159a odst. 2 až 4 trestního řádu nebo protože se pachatele nepodařilo zjistit nebo je trestně neodpovědný pro nepřičetnost, b) trestní stíhání bylo zastaveno z důvodu podle § 172 odst. 1 písm. d) nebo e) nebo podle § 172 odst. 2 trestního řádu, nebo c) rozhodnutí podle odstavce 1 dosud nebylo vyhlášeno nebo nenabýlo právní moci.“
 11. Podle § 45 odst. 3 správního řádu „žádost nesmí být zjevně právně nepřípustná. Takovou žádost správní orgán neprojednává a řízení zastaví (§ 66). Usnesení se oznamuje účastníkům, kteří byli o zahájení řízení uvědomeni.“
 12. Podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu „řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže byla podána žádost zjevně právně nepřípustná.“
 13. Přezkoumává-li soud zákonnost výroku rozhodnutí, jímž došlo k zastavení správního řízení z některého z důvodů uvedených v § 66 odst. 1 správního řádu z roku

2004, nemůže se v řízení o žalobě proti takovému rozhodnutí zabývat ničím jiným, než posouzením otázky, zda zde byl či nebyl důvod pro zastavení správního řízení.

14. Za žádost, která je podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu právně nepřijatelná, lze považovat žádost, u níž je na první pohled zcela zřejmé, že jí nelze vyhovět, protože se žadatel domáhá něčeho, o čem nelze fakticky nebo právně rozhodovat (např. žádost o přiznání určitého práva, které se váže na splnění určité podmínky, kterou však žadatel nesplňuje). Nepřijatelnost přitom musí vyplývat ze samotné žádosti, nikoliv teprve z výsledků dokazování (jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 5. 2008, č. j. 2 As 74/2007-55, publ. pod č. 1633/2008 Sb. NSS). Naopak, pro závěr o zjevné nepřijatelnosti žádosti správní orgán jakékoliv další zjišťování či dokazování provádět vůbec nemusí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2010, č. j. 5 As 62/2009-68). Dojde-li správní orgán k závěru o zjevné nepřijatelnosti žádosti, měl by řízení o žádosti s ohledem na zásadu hospodárnosti ihned zastavit a nečinit jakékoliv další úkony (Komentář k § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu, In: KOPECKÝ, M. – STAŠA, J. a kol., *Správní řád. Komentář*, Wolter Kluwers: Praha 2022).

15. Soud se ztotožnil se závěrem žalovaného, že z žádosti žalobkyně bylo na první pohled zřejmé, že jí nelze vyhovět. Žalobkyně totiž sice tvrdila, že měl být její dům v roce 2014 (tedy přibližně 5 let před podáním žádosti) vykraden, avšak neuvedla, že by v této věci bylo vedeno trestní řízení. K námitce žalobkyně, že ve své žádosti odkázala na konkrétní spisové značky, avšak ministerstvo si předmětné spisy nevyžádalo, soud uvádí, že žalobkyně v textu své žádosti odkázala toliko na rozsudek Okresního soudu v Trutnově ze dne 24. 11. 2014, sp. zn. 17 T 75/2014. Z příloh žádosti přitom vyplývá, že tímto rozsudkem ve spojení s usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 2. 2015, sp. zn. 12 To 8/2015 byla žalobkyně odsouzena pro spáchání přečinu krivého obvinění podle § 345 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, v rozhodném znění. Soud nepřehlédl, že žalobkyně k žádosti připojila též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2017, který ke stížnosti pro porušení zákona podané ve prospěch žalobkyně ministrem spravedlnosti výše uvedená rozhodnutí zrušil a věc vrátil Okresnímu soudu v Trutnově k novému projednání, neboť nesprávně rozhodl o žádosti ustanovit žalobkyni jako obviněné obhájce. Tento vývoj trestní věci, v níž byla obviněna žalobkyně, však nedokládá žalobkyni tvrzený trestný čin, jehož obětí měla sama být. Žalobkyně v řízení před soudem ani před žalovaným nedoložila nic, co by svědčilo o jejím postavení oběti trestného činu.

16. Soud shodně jako žalovaný přihlédl též k tomu, že k tvrzenému vykradení žalobkynina domu mělo dojít již v roce 2014. Žalobkyně o něm v této době nepochybně věděla, neboť právě v souvislosti s ním byla již dne 24. 11. 2014 odsouzena pro krivé obvinění (viz výše). Žalobkyně však svou žádost podala až dne 21. 3. 2019. Podle § 30 odst. 2 zákona č. 45/2013 Sb., ve znění účinném do 27. 6. 2022, lze „*žádost o poskytnutí peněžité pomoci podat u ministerstva nejpozději do 2 let ode dne, kdy se oběť dozvěděla o újmě způsobené trestným činem, nejpozději však do 5 let od spáchání trestného činu, jinak právo zaniká.*“ V nyní projednávané věci je zřejmé, že žalobkyně podala svou žádost po uplynutí dvouleté subjektivní lhůty podle § 30 odst. 2 zákona č. 45/2013 Sb. Tato lhůta je prekluzivní, tedy propadná, a právo na peněžitou pomoc od státu jejím marným uplynutím zaniká. I z tohoto důvodu nebylo možné žádosti žalobkyně vyhovět.

17. Již z podané žádosti je tak zřejmé, že je zjevně právně nepřijatelná a žalobkyni nelze vyhovět. Žalovaný tak nepochybil, pokud žádost žalobkyně podle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu z těchto důvodů zastavil.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

18. Na základě shora uvedených skutečností soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji výrokem I. tohoto rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
19. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20. června 2023

JUDr. Ludmila Sandnerová, v. r.
předsedkyně senátu